

Bierman

onderzoek bij het ministerie gedaan over hoe het verschijnsel file in elkaar zit.

Dan die "enige mate van congestie". Ik vind het wel prettig dat er gestreefd wordt naar een nieuw kabinet dat de kosten gaat verlagen, waardoor de noodzaak van de expresbaan in ieder geval verzekerd is, want enige mate van congestie zal er zeker zijn, op des te meer trajecten, gegeven het goedkoper dus meer autorijden, wat een voorwaarde is om de expresbaan te laten functioneren. Ik begrijp dan ook niet waarom het nieuwe kabinet-Balkenende bij Paars op weerstand zou stuiten. Er wordt immers gewoon gewerkt aan een klimaat waarin hopelijk andere maatregelen zullen worden genomen, omdat het verkeer gewoon vastloopt.

En nu nog de maatregelen die wel worden genomen, want ik wil niet het verwijt op me laden dat ik alleen maar overal tegen ben en dat ik zelf geen voorstellen doe. Dat doe ik meestal wel; hierbij moeten natuurlijk de alternatieven ontwikkeld worden, zoals fiets en openbaar vervoer. Maar laten wij eerst even kijken naar het verkeersverschijnsel zelf, want dat is manipuleerbaar. Zelfs in Nederland weten wij dit, al uit de vakliteratuur van de jaren vijftig: Jane Jacobs, "The image of a city". Daarin bleek al dat het opleggen van bepaalde beperkingen wel leidt tot omrijden, het kiezen van andere routes, maar ook tot het afzien van autorijden. Het interessante is dat het verkeer gewoon wegblijft, zoals wij bij de werkzaamheden aan de rondweg van Amsterdam hebben kunnen zien. Er is toen een goede campagne gevoerd om de mensen ertoe te brengen, die weg te mijden, omdat er allerlei afritten afgesloten zouden worden. Men gaf hier gevolg aan, en nu wil ik ervan af zijn of dit nu kwam omdat de Paul de Leeuw daar zou gaan zingen om het fileleed te verzachten, of omdat er zo goed gemanipuleerd werd. Ik ben er dus heel erg benieuwd naar of het ministerie dit spoor verder zal volgen. Ook op dit punt ben ik buitengewoon enthousiast over het komende kabinet-Balkenende, want het autoverkeer rijdt zich vanzelf in de wielen als het duppie van Pim wordt kwijtgescholden. Er moet dan wel een beperking worden opgelegd en er zal vraagtival optreden, die

zich op een andere en in ieder geval betere manier zal manifesteren dan nu via expresbaan en tolweg. Wij moeten ook geen beleid voeren als de werkelijkheid het voor ons kan opknappen. Wij moeten efficiënt zijn.

Kortom, beperking van de doorstroming is in mijn ogen eigenlijk een van de belangrijkste alternatieven. Maar er zijn er meer, die al vaker zijn opgesomd: het openbaar vervoer en, niet te vergeten, de fiets. Afschaffing van de overdrachtsbelasting wil ik toch ook nog even onder de aandacht brengen, want dan kan men gemakkelijker in het middelpunt van de dagelijkse verplaatsingen gaan wonen en dan hoeft men niet meer al die afstanden per auto af te leggen. Ik zie dat de minister in de memorie van toelichting stelt dat mobiliteit bij deze samenleving behoort. Dit is een waarheid als een heilige koe, zou ik bijna zeggen, maar het draait hierbij om automobilititeit. Ik hanteer een andere definitie daarvan, want automobilititeit is voor mij gewoon mobiliteit per auto. Maar automobilititeit behoort helemaal niet tot de samenleving, want de auto is nauwelijks honderd jaar oud en daarvoor was er ook al een samenleving. Wij hebben zonder auto zelfs de Gouden Eeuw beleefd, dus erg beroerd kan het niet zijn zonder die snelle auto's. Er zou dus ook een samenleving na de auto kunnen zijn, dus ik denk dat wij de welvaart die de auto ons brengt, moeten relativiseren.

Als ik dit allemaal op een rij zet, behoeven wij helemaal niet pessimistisch te zijn. De minister denkt misschien nog dat ik tegen dit wetsvoorstel zal stemmen, maar zij kent mij beter. Ik zal dat niet doen, want het amendement dat de Tweede Kamer heeft aangenomen, biedt het kabinet-Balkenende, als dat straks ten einde raad is, de mogelijkheid om beprijzing in te voeren. En dan komt er in alles toch nog een beetje beweging...

De beraadslaging wordt geschorst.

De **voorzitter**: De regering zal vanmiddag antwoorden, direct na de theepauze.

Vandaag kunnen er in de Tweede Kamer voor het laatst mondelinge vragen gesteld worden voordat het reces aanbreekt. Daarom heb ik in overleg met de minister van VWS en de woordvoerders bij hoge uitzonde-

ring besloten, het vergaderschema aan te passen om haar de gelegenheid te geven, vroeg in de middag op mondelinge vragen te antwoorden. De voortzetting van de behandeling van wetsvoorstel 27289 zal daarom nu om 20.30 uur in plaats van om 13.30 uur beginnen, terwijl wij om 13.30 uur beginnen met de behandeling van wetsvoorstel 28215 in plaats van vanavond om 21.00 uur. Door deze ruiling worden de begintijdstippen van de andere agendapunten vanaf 15.00 uur met een halfuur vervroegd.

De vergadering wordt van 12.33 uur tot 13.30 uur geschorst.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend bij de behandeling van het wetsvoorstel **Wet op het BTW-Compensatiefonds (27293)**, te weten:
- de motie-Boorsma c.s. over gemeenten die weinig kunnen investeren (27293, nr. 217d).

(Zie vergadering van 25 juni 2002.)

De **voorzitter**: Bij dit onderwerp heet ik de minister van Financiën van harte welkom.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

□

De heer **Rensema** (VVD): Mijnheer de voorzitter. De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat een motie idealiter het karakter moet hebben van een vlammeende pijl in de richting van de regering. Dat is met deze motie niet helemaal het geval. De motie vraagt iets wat in feite, naar ons gevoel, in de Tweede Kamer reeds is toegezegd. Aangezien wij het verder met de inhoud ervan wel eens zijn, hebben wij geen reden om onze steun aan deze motie te onthouden.

In stemming komt de motie-Boorsma c.s. (27293, nr. 217d).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

Het is goed, mijnheer de minister van Financiën, dat u mij even signaleert dat u voor vandaag weer weg mag. Dat is echter uitsluitend voor vandaag, want wij verwachten

Rensema

u volgende week terug, omdat er dan nog een wetsvoorstel waarvoor u verantwoordelijk bent, aan de orde is. Dan doet zich de gelegenheid voor ter zake van datgene wat wij vorige week al een beetje aan het inleiden waren. Tot volgende week!

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van het Wetboek van Strafvordering, het Wetboek van Strafrecht en de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen strekkende tot het verruimen van de bevoegdheid van de politierechter en de enkelvoudige kamer in hoger beroep (verruiming bevoegdheid enkelvoudige kamers) (28215).**

(Zie vergadering van 25 juni 2002.)

De beraadslaging wordt hervat.

□

De heer **Van de Beeten** (CDA): Voorzitter. In de eerste plaats zeg ik de minister dank voor de beantwoording, vorige week, in de eerste termijn. Ik kan constateren dat hij serieuze pogingen heeft gedaan om ons met een groot aantal argumenten te overtuigen. Niettemin behouden wij onze twijfel. Ik kom daar aan het slot van mijn tweede termijn nog even op terug. Ik zou eerst een aantal opmerkingen willen maken en wat vragen willen voorleggen aan de minister.

In de eerste plaats heb ik hem vorige week in eerste termijn gevraagd hoe het stond met de stand van zaken bij het zogenaamde benchmarkonderzoek en het WODC-onderzoek. Hij heeft daar niet op geantwoord. Dat kan betekenen dat de resultaten nog niet bekend zijn dan wel niet gunstig zijn voor zijn standpunt in dit debat. In het laatste geval zou hij dat echter ongetwijfeld gemeld hebben. Ik veronderstel derhalve dat de onderzoeken nog niet zijn afgerond.

Voorts heeft de minister naar aanleiding van ook opmerkingen van mijn kant in de eerste termijn zijn in de schriftelijke stukken geformuleerde bedenkingen bij de standpunten zoals die onder andere door de presidenten van de gerechtshoven zijn geformuleerd – dit had hij ook in de plenaire behandeling aan de

overzijde al gezegd – nog aanzienlijk genuanceerd. Ik vind het plezierig dat hij dat gedaan heeft. Hij heeft uitdrukkelijk erkend dat er ook in het veld behoorlijk wat kritiek is op dit wetsvoorstel, zoals er ook veel steun voor is; dat zal ik niet ontkennen. Belangrijk ook voor de staatsrechtelijke verhoudingen is dat de minister de adviezen van de Raad voor de rechtspraak niet als enige maatstaf hanteert voor de vraag, of er draagvlak is. Ik heb de afgelopen week ook zelf mijn oor te luisteren gelegd in het veld en vastgesteld dat er inderdaad sprake is van verschillende meningen. Ik sprak onder anderen de voorzitter van de sector strafrecht van een gerechtshof die zelf niet tegen dit wetsvoorstel was maar wel moest toegeven dat zeker 80% van de raadsheren in zijn hof bepaald wél tegen was. Een andere bijzonderheid die ik hoorde, was dat er op 17 mei een vergadering heeft plaatsgehadt van voorzitters van de sector strafrecht van hoven en rechtbanken. Dit onderwerp is daar zijdelings aan de orde geweest. Heel opmerkelijk was dat er ook bij de rechtbanken weerstand bestond tegen het verruimen van de bevoegdheid van de enkelvoudige kamers van de hoven. Het argument daarbij was dat als ervaren politierechters gecorrigeerd moeten worden, zij dit liever zien gebeuren door drie raadsheren dan door één misschien wel minder ervaren raadshere die dat enkelvoudig gaat doen. Wat het draagvlak betreft, ligt het dus werkelijk zeer genuanceerd.

De minister heeft erop gewezen dat het aantal dagvaardingen tussen 1 mei 2001 en 1 mei 2002 aanzienlijk gestegen is. Dat onderstreept het argument zoals ik dat vorige keer heb gehanteerd, namelijk dat er sprake is van een structurele groei. De minister heeft daarbij de opmerking gemaakt dat slechts een klein deel daarvan voor rekening van het arrondissement Haarlem kwam. Hoe klein is dat deel? En hoe zit het bij Maastricht; daar heeft men immers met veel drugskoeriers van doen? Kan de minister dat nog nader specificeren?

Verder spreekt de minister over de opvatting van het OM, dat vroeger tégen en nu vóór dit wetsvoorstel is. Heeft dat niet te maken met de interne organisatie en werkverdeling bij het OM? En speelt daarbij niet de behoefte om met name de officier die belast is met enkelvoudige

zittingen, méér werk te laten doen dat tot dusver mogelijk was?

In eerste termijn heb ik een rekenexercitie uitgevoerd. Ik heb deze overgelegd aan de minister en aan de andere sprekers in dit debat. Dat gaf collega Rosenthal aanleiding om de heer Koekkoek te citeren die in het verleden weleens gezegd schijnt te hebben: ik heb geen cijfers nodig, ik heb argumenten nodig. Het doet mij echter deugd dat ik afgelopen zondag in Buitenhof hoorde dat hij samen met de heer Docters van Leeuwen deel gaat uitmaken van een politieke EHBO-post en dat men daar vooral in de feiten geïnteresseerd is en wat minder in de argumenten. Ik ben zeer benieuwd wat de werkzaamheden van die EHBO-post ons gaan opleveren.

De heer **Rosenthal** (VVD): De heer Van de Beeten citeert mij op dat springende punt verkeerd. De heer Koekkoek zei in de Tweede Kamer: Mijnheer de voorzitter. Ik wil geen cijfers hebben, ik wil feiten hebben.

De heer **Van de Beeten** (CDA): Ik begrijp dat in de opvatting van de heer Rosenthal cijfers geen feiten zijn. Het is goed om dat in de Handelingen vast te leggen.

Mijn rekenexercitie was voor de minister in ieder geval aanleiding om spontaan zelf een rekensom uit te voeren. Hij wees op de memorie van antwoord waarin zou staan dat ongeveer 2500 zaken waarin de meervoudige kamer een gevangenisstraf van zes maanden tot een jaar oplegt, zich in beginsel voor afdoening door de politierechter lenen. Ik heb de memorie van antwoord even daarop nagekeken. Ik ben dat getal niet tegengekomen, maar wat interessanter is: het aantal zaken waarin gevangenisstraffen van zes maanden tot twaalf maanden zijn opgelegd, bedraagt slecht 2266. De minister denkt een winst van 125% te behalen met dit wetsvoorstel. Ik zal niet vragen naar zijn eindexamenresultaten op het vlak van de wiskunde. Ik constateer echter wel dat hier een belangrijke rekenfout aan de orde moet zijn. Zelfs als de minister zich misschien vergist heeft en bedoelde te zeggen dat hij gekeken heeft naar álle zaken waarin de rechtbanken minder dan twaalf maanden hebben opgelegd – dus ook zaken waarin minder dan zes maanden zijn opgelegd – dan zou het